

Dnevik 17.9.83 d. 11

Na Primorskem bi radi špet igrali istrski baseball, ki ponuja resnično obilo zabave

Vzhodno od raja – v Kopru

Igro, ki ji šele krojijo pravila, niso predstavili otroci, ampak tisti, ki so bili to pred nekaj desetletji

So tudi korenine ameriškega baseballa prinesli izseljenici. Iz Istre, denimo, morda iz Dalmacije? John Steinbeck v romanu *Vzvodno od raja* kalifornijsko otroško igrico opisuje takole: »Neki večer sta na dvorišču pred hišnimi vrati igrala novo igro, ki so ji rekli peewee. Pri tej igri si moral z betom mahnititi po koncu ošiljene palice, ki je ležala na tleh, in sicer tako, da je skočila kvišku, tedaj pa si jo znova udaril, da je zletela kar se da daleč.«

Kdor je bil pred dnevi v Kopru, je lahko ves popoldan opazoval natančno takšno početje – le da se ga niso lotili otroci, temveč tisti, ki so to bili pred nekaj desetletji in več. Igrali so pandolo.

Pandolo ali podobno igro lahko srečamo povsod v Dalmaciji, enaki igri rečejo v Bosni »klis«, igrajo jo ponekod v Prekmurju in menda na Če-

škem... Le da so Američani v maščevanju tistim, ki so odkrili Ameriko, odkrili baseball, televizijo, čipse in ...fotelje.

Za igro, ki ponuja resnično obilo zabave, sprostitev in kar nekaj tekanja, potrebujete kakih 55 centimetrov dolg kos lesa (maco, mu pravijo Primorci), debel kot ročaj za metlo, in pandolo; to je okrog 6 centimetrov dolg kos lesa enake debeline.

Ekipi štejeta po tri člane, ki se izmenjujejo: enkrat so v napadu, drugič v obrambi. Napadalec najprej z roko vrže pandolo v zrak nad glavo in ga skuša z macom odbiti čim dlje. Če nasprotnik ujame pandolo, je napadalec izločen in je na vrsti drugi. Če pa branilci ne ujamejo pandola, potem skuša eden izmed njih z mesta, kamor je padel, zadeti »bazo«, to je pokončno kamnitito ploščo, od koder začnejo igro napadalci. Če branilec zadene bazo, je napadalec tudi izločen, v nasprotnem primeru pa se igra šele prav začne.

Napadalec z macom udari po enem koncu pandola, ki leži na

tleh, da ta odskoči, potem ga skuša, ko je v zraku, z macom odbiti čim dlje. Seveda ga branilci iz nasprotnice ovirajo – če ujamejo pandolo, je napadalec izločen. Pri oviranju morajo biti branilci oddaljeni od tistega, ki izbija, za dolžino osmih mac, torej kake štiri metre. Napadalec trikrat poskusi, na koncu pa je treba razdaljo oceniti. In tu se začne »fešta«. Pogajanje in prerekanje, nato pa navadno merijo razdaljo. To je seveda okvir, v Kopru pa ta hip nastajajo po spominih tudi že prava pravila.

TONI PERIĆ
FOTO: ZDRAVKO PRIMOŽIČ

Primožičenovac 28.6.83

Zmagali vsi Bastardi

KOPER - Zmagovalna maca in pandolo s tekmovanja minuloto nedeljo sta na ogled v Istranki. Medtem pa smo vam doližni še rezultate. V finalni tekmi so se pomorili Bastardi, ekipa Andraža Šalamuna, in ekipa Casino 1. Zmagala je prva, v kateri sta poleg kapetana Šalamuna, igrala še Valter Palčič in Franjo Baruca. Nasprotnike so premagali tesno, z rezultatom 210:190. Nedeljskega turnirja se je udeležilo 16 ekip, moštvo župana Aurelia Jurija, ki sta ga poleg njega tvorila še brat Franco in sin Luka, pa je izpadlo že na začetku.